

Oud ritueel komt weer tot leven

GELUK EN VOORSPOED DOOR BOUWOFFER

SINDE DE VROEGE OUDHEID WORDEN VOORWERPEN BEGRAVEN OF INGEMETSELD OM HET KWAAD AF TE WENDEN EN VOORSPOED AF TE DWINGEN. DORIEN PRONK-ROOBEK, TELG UIT EEN OUD LOODGIETERGESLACHT, KWAM TOEVALLIGERWIJS IN AANRAKING MET DIT FENOMEEN EN BLIES HET NIEUW LEVEN IN.

Tekst | Didier van Det | Fotografie | Jan Jong, Damian Offenberg

*'Een bouwoffer is een geschenk
met eeuwigheidswaarde'*

Roest en allerlei beschadigingen verraden de hoge leeftijd van de gietijzeren smeltpan. Enkele brokken lood worden hierin net zolang heet gemaakt tot ze gaan vloeien. Beschermd door een leren schort en gevoerde handschoenen wacht Dorien geduldig tot het materiaal klaar is voor het gietproces. Eindelijk, het vuur kan lager. Dorien schept met een grote, oude lepel voorzichtig een portie vloeibaar lood in de mal. De basis voor een nieuw bouwoffer is gelegd.

Vondst

'Een zeshonderd jaar oud bouwoffer in een kleine vitrine in Kasteel Doornenburg bracht me op het idee', vertelt Dorien, terwijl ze haar handschoenen naast zich neerlegt. 'Dat bouwoffer was in 1964 gevonden tussen een stapel oude stenen. Het loden amulet bevatte diverse namen van engelen en stond vol met symboliek: een heptagram (een zevenhoek)

Boven | Een loden verwijzer is een bedenkfel van Dorien. Deze dient binnen een straal van twee meter van het bouwoffer te worden aangebracht.

Symboliek

In het ontwerp van Dorien zijn zes symbolen verwerkt. Het getal zes is het getal van de mens en staat naast evenwicht en vrede voor schoonheid, romantische gevoelens en creatieve uitdrukkingen.

Hoefijzer

Al sinds de Middeleeuwen is het hoefijzer een symbool van bescherming. Sinds een kleine eeuw is het ook een gelukssymbool. Hing men het hoefijzer boven de deur en met de opening naar boven, dan werd het geluk opgevangen en waren de bewoners beschermd.

Gewei

Het favoriete symbool van Dorien is het gewei. Herten worden in de hele wereld geassocieerd met het oosten, de dageraad, het licht, zuiverheid, creativiteit en spiritualiteit. Ook staan ze symbool voor zachtheid, soepelheid, kracht en teken van eeuwig leven.

Klavertje vier

Het klavertje met drie blaadjes brengt geluk in geldzaken, het spel en de liefde. Het klavertje drie heeft de vorm van een kruis en werd beschouwd als een teken van perfecte eenheid. Het veel zeldzamere klavertje vier brengt extra veel geluk, mede door de perfecte vorm.

Zwaluw

Een zwaluw die onder het dak nestelt, brengt bewoners geluk. Zeemannen geloofden dat een zwaluw een voorbode was van land. Ze lieten daarom zwaluwtatoeages zetten. De zwaluw staat symbool voor hoop, trouw, vrijheid en de wens om veilig huiswaarts te keren.

Ananas

Al eeuwenlang is de ananas een symbool van gastvrijheid. Toen Europese kolonisten zagen dat inheemse indianen uit de Carabiën een ananas als welkomsteken bij de ingang van hun huizen hingen, namen ze dit gebruik mee naar huis. Het symbool komt vaak voor op gevels van pakhuizen uit de Gouden Eeuw, op behang in paleizen, in antieke lampen of op een deurmat of uithangbord.

Roos

De roos staat voor vreugde, geluk, genegenheid en liefde, en is daarmee het mooiste en meest aansprekende symbool dat er bestaat.

10% korting voor Herenhuislezers Cadeau met eeuwigheidswaarde

Een bouwoffer is een persoonlijk en uniek cadeau waarmee u vrienden, kennissen of familie alle geluk van de wereld toewenst. Lezers van Herenhuis ontvangen maar liefst 10% korting op dit 'verborgen geluk'. Voor slechts € 67,50 (normaal € 75,-) maakt Dorien een persoonlijk bouwoffer met twee regels graveerwerk, inclusief een loden verwijzer en een certificaat van echtheid (exclusief verzendkosten). Deze aanbieding is geldig tot en met 29 februari 2012.

Voor meer informatie: www.bouwoffer.nl

en een pentagram (een vijfhoek). Het heptagram is gewijd aan Venus, de godin van de liefde. Het getal zeven, een optelling van de hemelse drie- en de aardse vierhoek, verwijst naar de totale mens: de geest en het aardse lichaam. Het pentagram, met de punt naar boven, is het teken van gezondheid. Het symboliseert tevens de vijf elementen licht, lucht, wind, water en vuur.'

Dat de loden vondst in een uitsparing van een oude steen een gevoelige snaar raakte bij Dorien is niet verwonderlijk. Heden en verleden zag ze in één ogenblik samenkomen. Haar man heeft een metselbedrijf in Limmen en zij stamt uit een familie van loodgieters; sinds ze in 2011 van start ging met haar bedrijf 'Een verborgen geschenk' is ze zelfs de vierde generatie. De smeltpan en lepel zijn nog van haar overgrootvader!

Heidens ritueel

Bouwoffers zijn van alle tijden. Uit de Romeinse tijd zijn diverse voorbeelden bekend. Een of meerdere relictten werden begraven of ingemetseld, in het algemeen in de directe nabijheid van de voordeur: onder de drempel, in paalgaten van een fundering of in de muur. Het kon gaan om munten en amuletten, maar ook om beeldjes, kruiken, honingpotten of hondenkaken. Een kruik ving volgens de overlevering de kwade geesten. Met kostbaarheden probeerde men zich te verzoenen met de aardgeesten, vanwege de inbreuk op hun leefwereld.

In 1958 kwam tijdens restauratiewerkzaamheden aan de Grote Kerk in Veere zelfs een kattenmummie tevoorschijn, waarschijnlijk ook aangebracht als bouwoffer.

Verwijzer

Het gegoten bouwoffer, een amulet, is inmiddels afgekoeld en uitgehard. Dorien toont het resultaat. Vormgever Alex Stuijbergen heeft de ontwerpen van Dorien prachtig weergegeven en geplaatst in een Keltische ster, gebaseerd op het pentagram.

Het bouwoffer bevat zes symbolen (zie kader). In het midden is een 'roos' geplaatst. Het is de bedoeling dat het bouwoffer net als vroeger wordt begraven of ingemetseld in de nabijheid van de entree van het huis. De roos komt terug in een speciale 'verwijzer' die zichtbaar wordt aangebracht in de buurt van het bouwoffer. 'De verwijzer moet verwondering opwekken', licht Dorien toe. 'Het moet leiden tot nieuwsgierigheid en aanleiding vormen tot een gesprek bij de voordeur. En de verwijzer blijft altijd een zichtbare herinnering aan de lieve wensen van de schenker.'

Dorien legt de laatste hand aan het bouwoffer. Aan de achterzijde graveert zij de persoonlijke tekst die de gever wil laten vereeuwigen. In dit geval twee trotse grootouders die hun kleinzoon alle geluk wensen in zijn eerste eigen huis.' ■

Linkerpagina | De bouwoffers worden stuk voor stuk op ambachtelijke manier gegoten. Hiervoor gebruikt Dorien de oude loodgietersgereedschappen van haar overgrootvader.